

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 3. Vtrum peccator teneatur in Paschate conteri, sicut tenetur
confiteri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

in ipsum; seu cum quadam suggestione, quae veluti insinuat interius, *Fac hoc.*

Probatur propositio: Si homo tunc teneretur, Vel id esset ratione ipsius particularis praeccepti contritionis; nempe quia censeretur impoenitens, nisi tunc peniteret: & hoc non: quia in ceteris praecceptis hoc non cernitur: non enim tenemur, quoties nobis occurrit aliqua res credenda, statim elicere actum fidei; neque censemur infideles; si id non faciamus. Ratio est, Quia obligatio praeccepti nascitur ex natura rei; non autem ex apprehensione nostra, aut motu aliquo ad id, quod praeccepto est contrarium. Vel id esset ratione praeccepti dilectionis; quia videlicet aliqui censeretur Deum contemnere: & hoc non: quia peccator non tenetur, quoties illi occurrit cogitatio aliqua de Deo diligendo, eiusque beneficijs, excitare actum dilectionis. Vel denique, id esset ratione periculi consentiendi; quod, nisi conteratur, evidens sit periculum, ne à peccato rursus vincatur: & hoc non: quia non semper est tale periculum: & in tali euentu possum mentem ad alia distrahere, & sic eam cogitationem excutere. Si tamen quis apprehendat se esse in evidenti periculo consensus, nisi se ad dolorem peccatorum excitet, tunc ratione conscientiae tenebitur.

Dico Quarto: Praecceptum Contritionis aliquando per se obligat peccatorem sub nouo peccato mortali, aliquando ratione alterius operis.

Ratione sui obligat, Primò: In periculo mortis: quia nisi tunc contritionem concipiat, constituit se in presentissimo periculo perpetuae inimicitiae cum Deo, & aeternae damnationis sui ipsius: vnde peccat nouo modo contra dilectionem Dei & sui. Secundò: valde probabile est, hoc praecceptum etiam obligare ratione sui sub nouo peccato mortifero, ne contritio nimis diu differatur, v. g. ad quatuor vel quinque annos. Ratio est, Quia aliqui videbitur peccator nouo modo contemnere diuinam amicitiam, si tamdiu voluntarie maneat in eius inimicitia, sicut alibi dictum est de praeccepto charitatis: hoc tamen tempus non potest à nobis praecise determinari, sicut nec tempus Eucharistiae percipiendae, quatenus iure diuino praecceptum. Dixi, esse valde probabile, quia non est certum: nam non est improbabile, praecceptum contritionis non obligare per se sub mortali, nisi in periculo mortis, sed aliàs tantum sub veniali.

Secundo modo obligat hoc praecceptum ratione alterius: Primò, Quando peccator debet aliquod Sacramentum percipere, vel administrare, & deest copia Confessoris; tunc enim, ne indignè Sacramentum tractet, tenetur concipere contritionem. Secundò: Quando tota aliqua Respubl. versatur in grauissimo periculo salutis, sicuti apud Ninuitas. Ratio est, Quia si in priuato periculo teneor, multò magis in communi. Ita Hadrianus quaest. 3. de Contritione, & Petrus Soto lectione 3. Sed videtur hic casus vix posse incidere, nisi quis se quotque in mortis periculo videat constitutum; tunc enim ratione sui, non communitatis tenetur: vel certe, nisi quis existimet suam causam malum diuinitus inferri Reipublica; vt quando Achan accepit de anathemate, Iosue 7. & quando Israël punitus est ob numerationem populi factam per Dauid, 2. Regum 24. Tertiò: Quando aggrediendum est

magnum opus quoddam spirituale, in quo magna Dei auxilium est necessarium: vt si profitenda fides coram Tyranno, si predicandum Euangelium inter infideles, praesertim cum vita periculo: peccator enim talia aggrediens sine debita praeparatione, videtur tentare Deum. Quarto: Quando quis in magno periculo peccati ratione alienus tentationis constitutus est, quod non putat se superaturum, nisi ferid ad Deum recurrat.

Notandum: Quando praecceptum contritionis obligat ratione alterius, v. g. ratione Sacramenti percipiendi, omissionem eius non esse distinctum peccatum ab indigna perceptione Sacramenti; quidquid dixerit Melchior Canus. Ratio est, Quia contritio tunc non praecipitur propter se, sed solum vt necessaria dispositio ad aliud, & quasi sub conditione, nempe, Si velis Sacramentum percipere, contere. Vnde non peccatur praecise omissione contritionis, sed indigna Sacramenti perceptione. Idem dicendum, quando peccatori videtur necessaria contritio ad vitandum aliud peccatum, & tamè eam omittit. Tunc enim omisso illa solum censetur peccatum, quatenus est consensus interpretatiuus in peccatum, ad quod tentatio illum vrget, v. g. in fornicationem: vnde solum habet malitiam fornicationis.

DVBIVM III.

Verum peccator teneatur in Paschate conteri, sicut tenetur confiteri?

Dominicus Soto dist. 17. quaest. 2. art. 6. respondet affirmatiue: adeò, vt quamuis peccator in Paschate careat Confessore, nihilominus teneatur tunc contritionem concipere sub nouo peccato mortifero. Ratio ipsius est, Quia penitentia Christiana continet contritionem & confessionem: atqui tempus Christianae penitentiae ab Ecclesia determinatum, est tempus Paschae: ergo si tunc peccator non possit eam penitentiam praestare quoad confessionem, saltem tenebitur quoad alteram partem, scilicet contritionem. Sed contrarium est tenendum cum Caietano, verbo Contritio, in Summa.

Dico igitur Primò: Si confiteatur peccator, non tenetur, nisi ad attritionem Sacramento necessariam. Ratio est, Quia cum praecceptum contritionis & confessionis sint duo praeccepta, Ecclesia solum in Paschate praecipit confessionem; & consequenter solum id, quod ad hanc ritè faciendam est necessarium, quod est attritio.

Dico Secundò: Si non possit tunc confiteri, aut etiam nolit, non tenetur vi praeccepti Ecclesiae ad contritionem. Ratio est, Quia cum contritio sit actus internus, non potest Ecclesia ad eam obligare, nisi quatenus necessaria est ad confessionem: ergo quando non potest confiteri, aut etiam non vult; non tenetur conteri ex vi praeccepti Ecclesiae: sicut qui non potest recitare Horas, non tenetur adhibere aliam internam deuotionem, quam ad lectionem Horarum adhibere debuisset.

Dixi, Ex vi praeccepti Ecclesiae; quia si talis peccator velit percipere Eucharistiam, vel aliud Sacramentum, tenetur iure diuino concipere contritionem; vt supra dictum est.

Ttt QVAE-

7 Obligat aliquando per se.

8 Aliquando, ratione alterius.

9 An ommissio contritionis tunc sit distinctum peccatum.

10

11 Responsio est negans contra Dom. Sotè.

12